

delsbalancetal i det første Kvartal af dette Aar som et afgørende Vidnesbyrd om en væsentlig Bedring i Situationen, der ogsaa betyder et Grundlag for en væsentlig Bedring i Valutasituationen.

Det ærede Medlem Hr. Rode mente ikke, at det afgaaede Ministerium havde ført nogen liberal Politik; jeg skal ikke indlade mig paa teoretiske Drøftelser deraf, men blot pege paa den ubestridelige Kendsgerning, at Forholdene i Verden alle Vegne har været meget ugunstige for en liberal Politik, særdeles ugunstige, fordi de har været saa ud over alle Grænser abnorme. Jeg tør imidlertid dristig sige, at ingen Regering i Europa har trods Vanskelighederne ført en saa liberal Politik som denne, ingen Regering har i det Omfang som denne formaaet at holde sig borte fra voldsomme Indgreb i Næringslivet, fra Beskyttelsestold og lignende Foranstaltninger. Det er et Faktum, som det vil være overmaade let at dokumentere.

Det ærede Medlem Hr. Rode mente, at mine Udtalelser om det største Mindretals absolutte Ret ikke skulde stemme med tidligere Udtalelser af mig. Det er en fuldstændig Misforstaaelse. Jeg har aldrig hævdet nogen anden Anskuelse end nu, nemlig den, at det største Mindretal i sig selv ikke har nogen parlamentarisk Ret, men Spørgsmaalet er: Hvor findes der et antageligt regeringsdygtigt Flertal? Indenfor dette Flertal maa det være det største Parti, der har Retten og Forpligtelsen.

Det ærede Medlem sagde, at det var et ondt Træk af det afgaaede Ministerium, at det ophævede Socialministeriet. Det var saamænd hverken noget ondt eller noget godt Træk, det er et rent Hensigtsmæssighedsspørgsmaal, om man vil fordele de Forretninger, der tidligere laa under Indenrigsministeriet, mellem to Ministerier, eller man vil holde dem samlet; det er et Spørgsmaal, som man rimeligvis vil løse forskelligt til forskellige Tider, efter som Forholdene er til. Der laa ikke i vor Ophævelse af Socialministeriet noget som helst ugunstigt Element overfor Arbejderne eller de sociale Interesser, ikke i mindste Maade.

Det ærede Medlem Hr. Rode rettede en Bebrejdelse mod os netop under Hensyn til den Betydning, det nu viser sig, man kan tillægge Valutacentralen, og som jeg glæder mig over, at man har faaet Øjnene op for. Det ærede Medlem fandt heri Anledning til den Bebrejdelse, at vi havde ladet hele 4 Aar hengaa, inden vi

kom med noget Forslag om en Valutacentral. Ja, man kan jo altid sige om alt af den Art, at det burde være gjort før, men jeg vil dog gøre den almindelige Bemærkning, at det foregaaende Ministerium i det hele ønskede saa lidt som muligt at gribe ind i Næringslivets Frihed, og at det derfor ikke gik til Foranstaltninger af den Slags, før Forholdene gjorde det nødvendigt eller absolut paakrævet. Anderledes maa det være for det ærede Medlem; efter hele hans Samfundsoptattelse har han jo ikke noget imod saadanne Indgreb. Derimod kan det ikke undre, at et Ministerium, som principielt var imod den Art Indgreb, ikke gik til dem, selv i den meget lempelige Form, som Valutacentralen betegner, før Forholdene syntes at gøre det nødvendigt.

Det ærede Medlem mente, at det var irrationelt at gøre den Sondring, som findes i den bestaaende Lov, mellem Valuta til Vareimport og Valuta til anden Anvendelse. Det er der ikke det mindste irrationelle i. Naar vi udtrykkelig ønskede at udelukke Vareimporten, var det for at undgaa det, som netop er Formaalet med det nuværende Regeringsforslag, nemlig at give Lejlighed til Indgreb i Næringslivet og til en nævnmæssig eller regeringsmæssig Regulering og Ordning af disse Forhold. Med de andre Anvendelser tænktes der jo ganske særlig paa alt, hvad der kunde pege i Retning af Kapitalflugt til Udlandet; det vilde man ikke nævne udtrykkelig, men det er jo det, der særlig er taget Sigte paa.

Det ærede Medlem Hr. Rode sagde, at jeg helt og holdent havde overladt Nationalbanken at dirigere Kreditindskrænkningen. Nej, det er ikke noget, man behøver at overlade Nationalbanken, thi det er Nationalbankens Pligt efter hele den Stilling, den indtager i vor Pengeforfatning, og som er givet den ved dens forskellige Oktrojer lige fra 1818, at drage Omsorg for Opretholdelsen af et sundt Pengevæsen her i Landet, og en af de Foranstaltninger, som er vigtigst i saa Henseende, er netop den at indskrænke Kreditten i Tider, hvor dette er særlig nødvendigt for at holde vor Valuta og vort Pengevæsen i det hele taget i Orden. Det er en Opgave, der naturligt tilfalder Nationalbanken, og som derfor ikke er tildelt den af den forrige Regering, men det Initiativ, som den foregaaende Regering tog i saa Henseende, var det at virke fremskyndende og planlæggende paa dette Omraade. Vi fandt, at der var Brug for